

אשכול

העלון השבועי של תלמידי ישיבת "כרם ביבנה".

"כֹּכֵב עֹלָם יִהְיֶה עֲדִיק" לעת מן ראש הישיבה הרב חיים יעקב גולדשטיין ז"ל בן הרבנו ישראל אלעזר ז"ל (תתלים קיבו) נלב"ע בז באדר א' התשנ"ה תנצבה

התשובה – ע"פ מרן הרב קוק

ר' משה גולדשטיין

פרשת נצבים

כ"ה באלול

התשע"ב

גיליון מס' 229

(שנה שישית)

זמני השבת

החלפת מנחה	החלפת ערבית	יחזיקים	הל אביב	כרם ביבנה
18:06	19:21			
18:26	19:23			
18:27	19:23			

"יש עירך נשמת אלה"

לעילוי נשמת

מרת דבורה בת ר' אהרון ז"ל
נלב"ע ב' בסיון תשע"א
ת.נ.צ.ב.ה.
הוקדש ע"י משפחת יוסקוביץ

ולעילוי נשמת
מאיר אברהם בן ר' שמעון ז"ל
נלב"ע בכ"ט אב תשע"ב
ת.נ.צ.ב.ה.

אנו נמצאים כעת ימים ספורים לפני ר"ה. פרשתנו, שנקבעה על-ידי חז"ל בימים חשובים אלו, מציבה בפנינו את אחת המצוות החשובות והמופלאות ביותר - מצוות התשובה: "ושבת עד ה' אלוקיך ושמעת בקולו ככל אשר אנכי מצווך היום אתה ובניך" - וכתוב על כך הרמב"ן: "שתשוב אל ה' בכל לבבך ובכל נפשך ותקבל עליך ועל בניך לדורותם לעשות ככל אשר אנכי מצווך היום".

אין ספק שהתשובה היא אחת המצוות הבסיסיות ביהדות אשר גורמת לאדם לתחושת תקוה וחוסר ייאוש.

אך על מה בעצם עושים תשובה? האם תשובה היא רק על חטא פרטי? איך עושים תשובה כראוי? זכינו ובודרות האחרונים קיבלנו מענה לשאלות הללו באופן עמוק ביותר עפ"י רזי תורה מפי מרן הרב קוק בספרו 'אורות התשובה', אשר בו נמצאים חידושים רבים, ונעמוד על שלושה עיקריים:

1. "כשם שצריכים להעלות את המידות והמחשבות הרעות לשרשן כדי לתקן ולמתקן, כן צריכים להעלות את המידות והמחשבות הקטנות, אע"פ שהן טובות אבל אינן במעלה גדולה ומאירה, למקור שורשן ולהאירן באור של גדולה", כך פותח הרב קוק את פרק י"ד [שהוא, כידוע ומפורסם, פרק מומלץ לתלמיד ישיבה מצוי אשר מתרוצצות לו בראש מחשבות כמו: 'אני לא שווה כלום', 'אני לא לומד כלום', 'אני לא מתקדם בכלל', וכל מיני רעיונות ומחשבות כאלה של ייאוש ודיכאון]. ומורכבים בפתיחה זו שני רעיונות: האחד, שתשובה אינה רק מן הרע אל הטוב, אלא גם מן הקטנות אל הגדלות. יכול להיות אדם טוב שאינו עושה עבירות והוא בעל מידות ישרות, אבל זהו מצב נמוך ו"קטן" יחסית, כי הוא מסוגל להתרומם למדרגות עליונות הרבה יותר. ישלן כוחות וכישירונויות גדולים אך הוא דורך במקום. והוא חידוש, כי בגמ' דנים על אדם שעשה עבירה, אך מידה רעה או מידה טובה קטנה אינה עבירה. גם הרמב"ם בשמונה פרקים כותב על תיקון מידות, אך לא כותב שמידה רעה היא עבירה, וכ"ש שלא כותב שמידה טובה היא עבירה. והחדש הרב קוק **חידוש גדול מאוד** - שתשובה מתייחסת גם אל הטוב - להעלותו למדרגה עליונה יותר. ובהמשך שם אף מוסיף הרב קוק שתשובה מן הקטנות אל הגדלות היא תשובה **עליונה יותר** מן התשובה שמן הרע אל הטוב, כי זו התשובה האמיתית, היסודית והעקרונתית. בעתיד נגיע למצב של, 'וכל הרשעה כולה כעשן תכלה', וכי אז לא יעשו תשובה? ! ודאי שכך! תשובה של טוב לעוד יותר טוב. שהרי תשובה מן הרע אל הטוב היא כיבוי שריפות, ועיקר מצוות התשובה שעליה נאמר שקדמה לעולם היא תשובה מהקטנות אל הגדלות.

2. חידוש שני המובא בפקה זו: 'שצריכים להעלות את המידות והמחשבות הרעות לשרשן, כדי לתקן ולמתקן', שגם זה חידוש גדול הבא מרזי תורה, כי באופן פשוט היינו אומרים: יש לך מידה רעה - שבור אותה ורמוס אותה. אך כאן אומר הרב - אל תשבור, אל תרמוס, תתקן. כל מידה רעה באה משורש טוב וצריך להעלות אותה לשרש זה.

3. חידוש שלישי מופיע בהמשך הפסקה שם והוא: "כשאדם עושה תשובה, הוא מטיב לו ולעולם כולו". רעיון רזי זה נרמז בגמ' ביומא (פז): "גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם" "ואפילו יחיד שעשה תשובה מוחלין לו ולכל העולם". בחידוש זה עוסק ראש הישיבה בשיעורו לספר אורות התשובה - שכשאדם עושה תשובה, הוא מוביל את העולם כולו צעד קדימה לתיקון חטא אדם הראשון, לעבר המציאות האידיאלית. עוסק בזה גם הרמ"ק בספרו "תומר דבורה" בסוד 'כל ישראל ערבים זה לזה'. ואכמ"ל.

המסקנה היוצאת מספר אורות התשובה היא שבעצם תשובה מתאימה גם לרשע הגדול וגם לצדיק הגדול, גם באלול וגם כל השנה כולה. כך שבעצם, הימים בהם אנו נמצאים הם לא ימי סיכום השנה אלא בעיקר ימי **היערכות לקראת השנה החדשה**. שנוכה להיכתב ולהיחתם לחיים טובים ארוכים ולשלום, ובשנה הבאה עלינו לטובה נוכל לראות את בית המקדש בבניינו, כהנים בעבודתם, לויים בשירה וזמרה וכל ישראל בעליית הרגל בירושלים.

